

Estratègia d'igualtat LGBTIQ 2020-2025

Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Europeu Econòmic i Social i al Comitè de Regions

Unió d'igualtat: Estratègia d'igualtat LGBTIQ 2020-2025

Envers la igualtat LGBTIQ: llibertat per ser un mateix a la UE

“No descansaré quan es tracti de construir una Unió d'igualtat. Una Unió on puguis ser qui ets i estimar a qui vulguis, sense por de patir recriminacions o discriminació.

Perquè ser tu mateix no és qüestió d'ideologia, és la teva identitat.

I ningú no te la podrà arrabassar mai.”

Ursula von der Leyen (presidenta de la Comissió Europea)

Tothom a la Unió Europea hauria de sentir-se segur i lliure de ser un mateix. La nostra força social, política i econòmica ve de la nostra unitat en la diversitat: la igualtat i la no-discriminació són valors essencials i drets fonamentals de la UE, recollits en els tractats i en la Carta de drets fonamentals.¹ La igualtat d'oportunitats és també un dels pilars clau del pilar europeu dels drets socials. La Comissió Europea, el Parlament i el Consell, juntament amb els estats membres, comparteixen la responsabilitat de protegir els drets fonamentals i assegurar un tractament igualitari i una igualtat per a tothom.

En les dècades recents, els desenvolupaments legislatius, les jurisprudències i les iniciatives polítiques han millorat la vida de moltes persones i han ajudat a construir societats més igualitàries i acollidores que inclouen les persones lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals, no-binàries, intersexuals i queer (LGBTIQ).² L'any 2015, la Comissió va presentar la Llista d'accions per fer avançar la igualtat LGBTIQ, el primer marc de polítiques específiques per combatre la discriminació envers les persones LGBTIQ. A escala nacional, vint-i-un estats membres³ han reconegut legalment les

---

¹ Vegeu en particular l'article 2 del Tractat de la Unió Europea i l'article 23 de la Carta de drets fonamentals. Aquesta última va ser la carta internacional de drets humans que prohibia explícitament la discriminació pel que fa a l'orientació sexual.

² Les persones LGBTIQ són persones:

- Que se senten atretes per persones del mateix gènere (lesbianes, gais) o de qualsevol gènere (bisexual);
- La identitat i/o l'expressió de gènere de les quals no es correspon amb el sexe assignat en néixer (transsexual, no-binari);
- Que van néixer amb característiques sexuals que no s'ajusten a la definició típica de mascle o femella (intersexuals), i
- La identitat de les quals no s'ajusta a una classificació binària de la sexualitat i/o el gènere (queer).

³ Àustria, Bèlgica, Croàcia, Xipre, la República Txeca, Dinamarca, Estònia, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Malta, els Països Baixos, Portugal, Eslovènia, Espanya i Suècia.

parelles del mateix sexe, i quatre països han introduït procediments legals de reconeixement del gènere sense cap requeriment mèdic.⁴

La investigació recent també mostra que fins i tot quan un suport i una acceptació social més grans per a la igualtat de drets són presents, no sempre es tradueixen en millores clares en la vida de les persones LGBTIQ.

En una enquesta de l'any 2019, l'Agència pels Drets Fonamentals de la Unió Europea (FRA) va descobrir que la discriminació pel que fa a l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere i les característiques sexuals estava augmentant a la UE: el 43% de les persones LGBTIQ va declarar que va patir discriminació l'any 2019, en comparació amb un 37% l'any 2012.

La discriminació envers les persones LGBTIQ persisteix en tota la UE. Per a moltes persones LGBTIQ, a la UE encara no és segur demostrar afecte públicament, mostrar obertament l'orientació sexual, la identitat i l'expressió de gènere i les característiques sexuals (ja sigui a casa o a la feina); senzillament no poden ser elles mateixes sense tenir la sensació d'estar amenaçades. Un nombre important de persones LGBTIQ també es troba en risc de pobresa i d'exclusió social. No tothom se sent segur per informar d'abusos verbals i violència física a la policia.

La crisi de la COVID-19 ha portat noves pressions per als grups més vulnerables, i les persones LGBTIQ no en són una excepció. Les restriccions del confinament han tancat moltes persones LGBTIQ, joves i grans, en entorns hostils en els quals podrien córrer risc de patir violència o nivells molt alts d'ansietat o depressió. Les notícies falses que s'han estès fins i tot han culpats les persones LGBTIQ de la propagació del virus de la COVID-19.

El 46% dels entrevistats va dir que no se sentia còmode (totalment o parcialment) amb el fet de tenir un alt representant polític intersexual.

El 57% dels entrevistats va dir que no se sentia còmode (totalment o parcialment) amb el fet que els seus fills tinguessin una relació amb una persona transsexual.

El 62% dels entrevistats intersexuals es va sentir discriminat en com a mínim un àmbit de la vida en els dotze mesos previs a l'enquesta pel fet de ser intersexual.

L'experiència quotidiana de les persones LGBTIQ també varia significativament per tota la UE. Tot i que l'acceptació social de les persones LGBTIQ ha augmentat d'un 71% l'any 2015 fins a un 76% l'any 2019, ha disminuït en nou estats membres.

També hi ha una tendència preocupant en parts de la UE d'augment de la freqüència dels incidents anti-LGBTIQ, com ara atacs en esdeveniments públics LGBTIQ, les marxes de l'orgull LGBTIQ incloses, denominades "zones d'ideologia lliure LGBTIQ", i intimidació homòfoba en festivitats de Carnaval. Les organitzacions de la societat civil que protegeixen i fan avançar els drets de les persones LGBTIQ informen cada cop més que han de fer front a hostilitats, coincidint amb l'augment del moviment antigènere (i anti-

---

⁴ Dinamarca, Irlanda, Luxemburg i Malta.

LGBTIQ). És essencial que els estats membres reaccionin ràpidament per revertir aquests nous desenvolupaments.

La Unió Europea ha d'estar a la primera línia dels esforços per protegir millor els drets de les persones LGBTIQ.

Amb aquesta estratègia d'igualtat LGBTIQ, la primera en la història, la Comissió afronta les desigualtats i els reptes que afecten les persones LGBTIQ per poder avançar envers una Unió d'igualtat. Posa una atenció particular a la diversitat de les necessitats de les persones LGBTIQ i als més vulnerables, incloent-hi les persones que pateixen discriminació interseccional i les persones transsexuals, no-binàries i intersexuals, les quals es troben entre els grups menys acceptats en la societat i generalment experimenten més discriminació i violència que d'altres persones dins de les comunitats LGBTIQ. Sovint la discriminació és multidimensional i només un enfocament interseccional⁵ pot preparar el camí perquè hi hagi canvis sostenibles i respectuosos en la societat.

El 40% dels entrevistats va assenyalar l'origen ètnic o el context d'immigració com a motius addicionals per a la discriminació, a més de ser LGBTIQ.

La llunyania geogràfica pot ser un factor addicional de vulnerabilitat. El 47% dels entrevistats LGBTIQ de tots els grups de la UE viu en una gran ciutat; l'11%, en els suburbis o les perifèries de grans ciutats; el 30%, en pobles o ciutats petites, i el 13%, en zones rurals.

Aquesta Estratègia segueix la crida per a l'acció dels estats membres, el Parlament Europeu, amb el fort suport de l'Intergrup pels Drets LGTBI i la societat civil. Presenta una sèrie d'accions centrades en **quatre pilars**:

1. Lluitar contra la discriminació envers les persones LGBTIQ;
2. Garantir la seguretat de les persones LGBTIQ;
3. Construir societats inclusives per a les persones LGBTIQ, i
4. Liderar la reclamació per la igualtat de les persones LGBTIQ en tot el món.

Aquestes accions es combinaran amb l'atenció envers preocupacions específiques LGBTIQ per garantir la **incorporació** millorada de la igualtat en totes les polítiques, la legislació i els programes de finançament de la UE.

Aquesta Estratègia busca ajudar a fer sentir les veus de les persones LGBTIQ i reunir els estats membres i els actors de tots els nivells en un projecte comú per abordar de manera efectiva la discriminació contra aquestes persones. S'aprova en un moment en

---

⁵ Segons l'article 10 del Tractat sobre el funcionament de la Unió Europea (TFEU), "a l'hora de definir i implementar les seves polítiques i activitats, la Unió buscarà combatre la discriminació basada en el sexe, l'origen ètnic o racial, la discapacitat, l'edat o l'orientació sexual". L'Institut Europeu per la Igualtat de Gènere defineix la *interseccionalitat* com una "eina analítica per estudiar, entendre i respondre a les maneres en les quals el sexe i el gènere es creuen amb altres característiques/identitats personals i com aquestes interseccions contribueixen a experiències úniques de discriminació". Aquesta definició s'aplica igualment a qualsevol forma de discriminació.

què som testimonis de l'erosió o de l'empitjorament dels drets fonamentals en alguns estats membres. Tot i que la UE té uns estàndards molt alts en l'àmbit dels drets fonamentals, no sempre s'apliquen de manera igualitària. Aquesta Estratègia complementa les iniciatives existents i futures per promoure la dimensió de la UE de la igualtat en general.

1. Lluitar contra la discriminació envers les persones LGBTIQ

El 19% de les persones lesbianes, gais i bisexuals, el 35% de les persones transsexuals i el 32% de les persones intersexuals es van sentir discriminades al seu entorn laboral l'any passat.

El 46% de les persones LGBTIQ no s'obren mai als treballadors mèdics o als proveïdors de serveis sanitaris sobre el fet de ser LGBTIQ.

El 51% de les persones intersexuals, el 48% de les persones transsexuals, el 35% de les persones lesbianes i el 31% dels homes gais viuen en llars en què hi ha dificultats per arribar a final de mes.

La discriminació afecta les persones LGBTIQ en totes les etapes de la vida. Des d'una prompta edat, els nens i joves LGBTIQ i els fills de persones LGBTIQ o famílies *rainbow* (o irisades), en què un dels membres és LGBTIQ, sovint són estigmatitzats, blanc de discriminació i assetjament, fet que afecta el seu rendiment educatiu i les seves perspectives laborals, la seva vida quotidiana i el seu benestar personal i familiar.

En el context laboral, les persones LGBTIQ continuen patint discriminació a l'hora de ser contractades, al lloc de treball i al final de la seva carrera, contràriament al que estableix la legislació de la UE en aquest àmbit. Moltes persones s'enfronten a barreres per trobar feines justes i estables, la qual cosa podria augmentar els riscos de pobresa, exclusió social i desemparament. Una investigació recent ha mostrat que les persones transsexuals troben barreres addicionals quan busquen accedir al mercat laboral.

Les persones LGBTIQ pateixen quotes altes de desemparament. Ser expulsat del domicili familiar i experimentar discriminació per accedir a un habitatge són els impulsors principals per esdevenir una persona sense sostre, en particular per a les persones joves LGBTIQ. Un percentatge estimat del 25%-40% de persones joves que experimenten desemparament s'identifica com a LGBTIQ.

La discriminació per motiu d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere i característiques sexuals també pot tenir un impacte significatiu sobre la salut física, mental i sexual de les persones i sobre el seu benestar. La investigació de la UE ha demostrat desigualtats sanitàries significatives entre la comunitat LGBTIQ i la població en conjunt. A més, les persones LGBTIQ sovint són reticents a buscar assistència sanitària, perquè han experimentat o temen reaccions hostils per part dels professionals sanitaris i encara tenen problemes per accedir a una medicació i assistència assequibles i de qualitat, incloent-hi assistència comunitària i social. Les persones amb alguna

discapacitat, les persones grans, immigrants o que provenen d'entorns de minories ètniques i religioses són particularment vulnerables a patir discriminació. La crisi de la COVID-19 ha augmentat aquesta vulnerabilitat.⁶

1.1 Reforçar i millorar la protecció legal contra la discriminació

La legislació de la UE que assegura la protecció legal envers la discriminació és clau per fer avançar la igualtat LGBTIQ, així com la jurisprudència CJEU. Aquesta protecció s'inclou en diferents marcs legals, depenent de si la discriminació que podrien experimentar les persones LGBTIQ és per motiu d'orientació sexual (marc d'antidiscriminació) o de sexe, incloent-hi la reassignació de gènere (marc d'igualtat de gènere).

La Directiva relativa a la igualtat d'ocupació conté el dret de no ser discriminat ni ser subjecte d'assetjament en contextos d'ocupació per raó de l'orientació sexual. En una decisió recent, el CJEU va esclarir que una declaració pública d'una persona que exclou la contractació d'una persona d'una certa orientació sexual pot constituir una discriminació prohibida. Tot i que aquesta directiva presenta una base forta, l'impacte de les seves disposicions es troba restringit per dos qüestions: pels reptes en l'aplicació i per les limitacions en l'abast, ja que la legislació no va més enllà de l'ocupació.

La Comissió assegurarà una aplicació rigorosa per part dels estats membres dels drets coberts per la Directiva relativa a la igualtat d'ocupació i informarà de l'aplicació de la Directiva l'any 2021. L'informe també examinarà si els estats membres han seguit la recomanació de la Comissió de considerar la designació d'un òrgan d'igualtat perquè s'ocupi de la discriminació per motius de religió o creences, discapacitat, edat i orientació sexual, dins de l'abast d'aplicació de la Directiva. El 2022, la Comissió presentarà qualsevol legislació requerida com a resultat, en particular sobre el paper dels òrgans d'igualtat.

La Directiva sobre la igualtat de gènere conté el dret de no ser discriminat ni ser subjecte d'assetjament en l'accés a l'ocupació, les condicions laborals (el pagament inclòs) i els esquemes ocupacionals de seguretat social segons el sexe (la reassignació de gènere inclosa). El principi de tractament igualitari per a homes i dones impedeix l'acomiadament per una raó relativa a la reassignació de gènere. La legislació de la UE, confirmada pel Tribunal Europeu de Justícia de la Unió Europea (CJEU), també preveu el dret a no ser discriminat per raó de sexe, ni per motius relacionats amb la reassignació de gènere, en l'accés als béns i als serveis disponibles per al públic i en la seguretat social

---

⁶ Per exemple, quan es compara amb el conjunt de la població, hi ha una proporció més gran de població LGTBIQ desocupada i amb feines precàries, i amb un accés molt limitat i inestable a recursos financers. La crisi ha agreujat la situació i ha fet llum sobre la vulnerabilitat de les persones pel que fa a les feines precàries i les condicions d'habitatge. Degut a la discriminació, l'estigmatització i l'estat socioeconòmic més baix, les persones LGTBIQ tenen resultats sanitaris significativament més baixos, sovint relacionats amb menys accés a una assegurança sanitària integral, i per tant són més vulnerables al virus SARS-CoV-2.

estatutària. No obstant això, aquest marc legal encara no esmenta explícitament les característiques sexuals com un motiu prohibit de discriminació.

L'any 2008, la Comissió va presentar una proposició per a una Directiva relativa al tractament igualitari, la qual ampliaria la protecció legal de la UE contra la discriminació pel que fa a, entre altres aspectes, l'orientació sexual més enllà de l'àmbit de l'ocupació i la formació vocacional. Fa una crida perquè el Consell adopti la proposició per poder tancar les bretxes en la llei de protecció de la UE contra la discriminació per raó de l'orientació sexual.

Una investigació que ha comptat amb el suport de la Comissió, el Consell d'Europa i la societat civil ha mostrat que els estats membres tenen enfocaments divergents pel que fa a protegir les persones LGBTIQ de la discriminació, especialment les persones no-binàries, intersexuals i queer. La Comissió donarà suport als estats membres en la intensificació dels seus intercanvis de bones pràctiques sobre protecció legal contra la discriminació per motiu de l'orientació sexual, la identitat/expressió de gènere i de les característiques sexuals en diverses zones. Mentre alguns estats membres han afegit les característiques sexuals com a motiu per a la discriminació en la seva legislació nacional d'igualtat, d'altres han emprat una interpretació més àmplia del "sexe". De manera similar, els motius de l'expressió de gènere es troben presents en la legislació d'antidiscriminació de pocs estats membres. La Comissió està examinant com es pot protegir millor les persones no-binàries, intersexuals i queer de patir discriminació.

Les noves tecnologies presenten noves oportunitats per millorar la vida dels europeus, però també presenten nous reptes. Tot i que la intel·ligència artificial (IA) es pot emprar per solucionar molts problemes de la societat, també pot agreujar la discriminació a la vida real –incloent-hi la discriminació contra persones LGBTIQ–, i crear desigualtats de gènere. En particular, com s'ha assenyalat en una revisió recent de la política de la Comissió, un dels reptes emergents dins de l'àmbit de reconeixement facial de sistemes d'IA és la identificació de cares de persones transsexuals, especialment durant els períodes de transició. La Comissió s'està planejant presentar un marc regulador que incidirà específicament en els prejudicis i la discriminació injustificada inherents en els sistemes d'IA d'alt risc, incloent-hi els sistemes biomètrics. Proposarà requeriments específics, incloent-hi documentació, relatius a la qualitat dels conjunts de dades de formacions i dels procediments de proves per a la detecció i la correcció de prejudicis. Aquests requeriments serviran per prevenir efectes discriminatoris negatius en una fase primerenca, i permetran un seguiment i una vigilància contínua per complir la legislació existent de qualitat a través del cicle de vida de l'IA.

1.2 Promoure la inclusió i la diversitat al lloc de treball

Més enllà de la prohibició de discriminació, els entorns laborals diversos i inclusivament ajuden a crear igualtat d'oportunitats al mercat laboral i millorar els resultats comercials. La diversitat i la inclusió són crucials per estimular noves idees i promoure una societat innovadora i pròspera. Per exemple, existeix una correlació demostrada entre la inclusió LGBTIQ i el rendiment sobre els actius, la innovació i la productivitat.

La Comissió promou la gestió de la diversitat a través de la Plataforma de la UE dels estatuts de la diversitat.⁷ Els signants han adoptat polítiques de diversitat i d'inclusió, han establert xarxes internes LGBTIQ, han organitzat formacions per als seus treballadors, han celebrat el Dia internacional contra l'homofòbia, la transfòbia, la bifòbia i la interfòbia (IDAHOT), i han participat en esdeveniments nacionals de l'orgull LGBTIQ. Els empleats LGBTIQ poden beneficiar-se d'una coordinació millorada entre la Plataforma de la UE, els estatuts nacionals de la diversitat i els negocis individuals. La Comissió continuarà promovent la creació d'estatuts nacionals de la diversitat i comproment-se en esforços específics per promoure la igualtat LGBTIQ a través d'accions especialitzades dins del marc de la Plataforma de la UE dels estatuts de la diversitat.

La Comissió promourà l'ús del Fons social europeu plus (ESF+)⁸ per millorar la situació socioeconòmica de les persones LGBTIQ més desfavorides i desenvolupar iniciatives enfocades a grups específics, com ara els subgrups de gais, lesbianes, bisexuals, transsexuals i intersexuals. La Comissió reunirà proves que evidencin les barreres per a la igualtat completa experimentades en l'ocupació, però també en altres àmbits, com ara la protecció social. Aquesta feina permetrà orientar els estats membres i els negocis per millorar la participació de les persones transsexuals i intersexuals en el mercat laboral. La Comissió fomentarà l'intercanvi de bones pràctiques entre els estats membres i facilitarà dades fiables i comparatives en aquest àmbit amb el suport de l'FRA. La Comissió seguirà donant suport a les mesures sota l'estratègia d'igualtat de gènere dirigida a millorar la posició socioeconòmica de les dones, incloent-hi les mesures adequades per a les dones LGBTIQ.

Les empreses socials i l'economia social en el seu conjunt poden ser a la primera línia de l'abordament de la discriminació anti-LTGBIQ. Poden desenvolupar programes, formacions i esquemes específics destinats a una inclusió més gran de les persones LGBTIQ. L'any 2021, la Comissió publicarà un pla d'acció europeu per a l'economia social, el qual promourà el desenvolupament d'aquestes empreses i organitzacions i buscarà la manera d'incloure millor en la societat els grups desfavorits específics, incloent-hi les persones LGBTIQ.

La Comissió predicarà amb l'exemple com a responsable. Dins del marc de la seva nova estratègia de recursos humans, continuarà lluitant per aconseguir un entorn laboral completament inclusiu garantint, en particular, suport i orientació més enfocats als treballadors LGBTIQ i millores significatives en l'ús del llenguatge inclusiu del gènere en totes les comunicacions. La Comissió convida les altres institucions de la UE a prendre mesures per fomentar la diversitat i la inclusió en els seus respectius llocs de treball.

---

⁷ Actualment es troba composta per 26 estatuts nacionals de la diversitat, que representen una xarxa d'aproximadament 12.000 organitzacions, amb uns 16 milions d'empleats.

⁸ La igualtat d'oportunitats i la no-discriminació han de promoure's sota el Fons social europeu plus a través de la preparació, la implementació, el monitoratge i l'avaluació dels programes. Els estats membres també poden donar suport a accions específiques per promoure aquests principis.

1.3 Combatre la desigualtat en l'educació, la sanitat, la cultura i l'esport

La Comissió donarà suport al foment de l'intercanvi de bones pràctiques entre estats membres i experts sobre el fet de garantir una educació segura i inclusiva per a tots els nens, joves i adults. Per exemple, un nou grup d'experts que desenvolupa propostes sobre estratègies per crear entorns d'aprenentatge de suport per a grups en risc de fracàs escolar i per promoure el benestar a les escoles, combatrà estereotips de gènere en l'educació, l'assetjament i l'assetjament sexual. A més, l'Estratègia integral venidora de la Comissió pels drets del nen assegurarà un accés indiscriminat als drets, a la protecció i als serveis també per a nens LGBTIQ. Promoure una educació més inclusiva és en benefici de tots els estudiants i ciutadans, i ajuda a combatre els estereotips i a construir una societat més justa per a tothom.

Sovint manca investigació sobre les experiències interjeccionals de persones LGBTIQ, així com les de les persones grans i amb discapacitat. Horitzó Europa donarà suport als estudis de gènere i a la investigació interjeccional pertinent per a les persones LGBTIQ, incloent-hi l'àmbit sanitari. La Comissió divulgarà els resultats de la investigació, incloent-hi les seves recomanacions i orientacions de polítiques, i organitzarà una conferència en tota la UE a través de la Plataforma de Polítiques Sanitàries de la UE. També proposarà que el Grup Directiu sobre Promoció i Prevenció (SGPP) reconegui bones pràctiques relatives a la sanitat validades en aquest àmbit que podrien implementar els estats membres.

S'animarà els estats membres a organitzar formacions per a professionals de la sanitat per augmentar la sensibilització sobre les necessitats sanitàries d'homes gais i bisexuals; de dones lesbianes i bisexuals; de persones intersexuales, i de persones transsexuals i per evitar la discriminació i l'estigmatització en l'accés als serveis sanitaris. El material de formació del projecte Health4LGBTI es difondrà i s'oferirà encara més als estats membres. La Comissió animarà i facilitarà intercanvis de millors pràctiques dels estats membres en l'adreçament dels reptes de salut mental als quals fa front un nombre significatiu de persones LGBTIQ.

Els biaixos de gènere i altres estereotips es troben entre els factors principals de les actituds negatives o hostils envers les persones LGBTIQ en moltes comunitats. En particular, poden portar a l'exclusió i l'estigmatització de qualsevol persona que no s'ajusti a les normes/imatges de les dones i els homes, com ara les persones no-binàries i queer. El sector dels mitjans culturals i esportius és una eina poderosa per canviar les actituds i desafiar els biaixos de gènere i altres estereotips.

La Comissió donarà suport a projectes que emprin l'expressió cultural per atacar la discriminació, construeixin confiança i acceptació, i promoguin la completa inclusió de les persones LGBTIQ. La Comissió millorarà la incorporació de la igualtat LGBTIQ en l'ocupació pertinent, les iniciatives educatives i sanitàries (en particular les iniciatives que concerneixin la salut mental i la prevenció del VIH/SIDA) i els programes de finançament de la UE (per exemple, EU4Health i Erasmus+). El futur Pla per derrotar el càncer d'Europa tindrà en compte la situació dels grups vulnerables, incloent-hi les

persones LGBTIQ. Es poden finançar projectes que ataquin la discriminació interseccional i la desigualtat que experimenten les persones LGBTIQ, els biaixos de gènere i altres estereotips a través del programa “Ciutadans, igualtat, drets i valors”.

Erasmus+ finança projectes que ajuden a habilitar i empoderar les persones joves que fan front a discriminació degut al seu gènere o la seva orientació sexual, i a altres obstacles socials. Igualment, el Cos de Solidaritat Europeu pot promoure activitats de solidaritat enfocades a abordar el racisme i la discriminació, i ampliar la participació. Per al nou període de programació, es posarà una atenció especial a la inclusió, la igualtat i la diversitat en l’Erasmus+ i els programes del Cos Europeu de Solidaritat. Presentarà un enfocament de múltiples facetes per fer que el programa sigui més inclusiu i millorar-ne la divulgació per a persones amb menys oportunitats, incloent-hi la introducció de formats més flexibles i accessibles; mesures de suport per ajudar a preparar i acompanyar els participants, i mesures financeres per combatre les barreres a les quals fan front els grups infrarepresentats per prendre part en els programes.

1.4 Defensar els drets de les persones LGBTIQ sol·licitants de protecció internacional

El Sistema europeu comú d’asil defensa la situació i les necessitats específiques de les persones sol·licitants de protecció internacional més vulnerables (incloent-hi les persones LGBTIQ).⁹ La Comissió ha fet proposicions per reformar el sistema d’asil europeu comú i l’ha fet més resistent i efectiu i respectuós envers les necessitats de protecció d’aquests sol·licitants.

La Comissió fomentarà l’intercanvi de bones pràctiques entre els estats membres sobre com es poden cobrir les necessitats dels sol·licitants LGBTIQ de protecció internacional, i se centrarà en:

- Com es poden garantir condicions de recepció segures i adequades de protecció internacional, incloent-hi l’acomodació, per a sol·licitants LGBTIQ;
- Estàndards de protecció que s’apliquen en relació amb la seva detenció (quan siguin aplicables), i
- Com es pot evitar que l’examinació de les seves aplicacions estigui influïda per la discriminació i/o els estereotips.

L’Oficina Europea de Suport a l’Asil millorarà la formació que reben els agents de protecció i els intèrprets, amb l’objectiu de garantir que l’examen de les sol·licituds de protecció internacional presentades per persones LGBTIQ no es vegi influït pels estereotips i s’adeqüi al dret internacional, al dret de la UE i a altres instruments pertinents.¹⁰

---

⁹ Altres programes de la UE, com el Programa d’ajuda a la comunitat turca-xipriota, també donen suport activament a projectes que ataquen la discriminació i l’explotació de les persones LGBTIQ.

¹⁰ “En moltes parts del món, les persones experimenten abusos seriosos dels drets humans i altres formes de persecució degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere actual o percebuda. Tot i que la persecució de les persones LGBTIQ i les percebudes com a tals no són un fenomen nou, hi ha una

En els debats amb els estats membres sobre les prioritats de finançament del Fons sobre asil i immigració, la Comissió destacarà la necessitat de construir capacitat per defensar els drets de les persones sol·licitants de protecció internacional i altres persones immigrants.

La Comissió Europea assegurarà la sinergia en la implementació de l'Estratègia d'igualtat LGBTIQ i el pla d'acció de la UE sobre integració i inclusió. Un dels principis essencials del nou pla d'acció serà "inclusió per a tothom". Tindrà en compte els reptes que sorgeixin de la intersecció entre l'estatus d'immigrant i altres factors de discriminació, com ara l'orientació sexual i el gènere.

Accions clau de la Comissió Europea:

- ✓ Proposar per al 2022 qualsevol legislació, després del pròxim informe sobre la implementació de la Directiva relativa a la igualtat d'ocupació, en particular per enfortir el paper dels òrgans d'igualtat.
- ✓ Assegurar una protecció adequada dels sol·licitants vulnerables (incloent-hi LGBTIQ) dins del context del Sistema europeu comú d'asil i la seva reforma.
- ✓ Assegurar el suport per la igualtat LGBTIQ en acció sota el Fons sobre asil i immigració.
- ✓ Donar suport a la investigació sanitària pertinent per a les persones LGBTIQ, incloent-hi les comunitats transsexuals i intersexuals, a través de l'Horitzó Europa.

La Comissió Europea donarà suport als estats membres per:

- ✓ Assegurar una protecció legal contra la discriminació per motius d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere i característiques sexuals en diverses zones.
- ✓ Millorar l'educació segura i inclusiva per a nens i joves LGBTIQ.
- ✓ Respondre a les necessitats específiques de les persones LGBTIQ sol·licitants de protecció internacional, garantint unes condicions segures de recepció, retenció i acomodació.
- ✓ Millorar la formació dels funcionaris de protecció i els intèrprets que porten les sol·licituds d'asil de les persones LGBTIQ.

2. Garantir la seguretat de les persones LGBTIQ

El 38% de les persones LGBTIQ enquestades han experimentat assetjament motivat per l'odi per ser LGBTIQ en els 12 mesos previs a l'enquesta.

---

conscienciació més gran en molts països d'asil que les persones que fugen de la persecució per raó de la seva orientació sexual i/o identitat de gènere es poden qualificar com a refugiades sota l'article 1.A(2) de la Convenció de 1951 o el Protocol de 1967. No obstant això, l'aplicació de la definició de *refugiat* roman inconsistent en aquest àmbit."

En els darrers cinc anys, el 22% de les persones intersexuals han experimentat un atac físic o sexual pel fet de ser intersexuals.

En els darrers cinc anys, només el 21% de les persones LGBTIQ que han estat víctimes de violència física o sexual motivada per l'odi ha presentat un informe a qualsevol organització, incloent-hi els òrgans de polítiques i d'igualtat.

Tothom té el dret a la seguretat, ja sigui a casa, en públic o a les xarxes. Les persones LGBTIQ pateixen desproporcionadament crims d'odi, discursos d'odi i violència. Per combatre els discursos d'odi en línia, l'any 2016 la Comissió va arribar a un acord amb les companyies IT sobre un codi de conducta voluntari. Les avaluacions sobre la implementació del codi mostren que l'orientació sexual és el motiu més comú de discurs d'odi (33,1%). La crisi de la COVID-19 ha elevat els nivells d'odi, violència i discriminació envers les persones LGBTIQ i ha polaritzat la societat en el seu conjunt.¹¹

Al mateix temps, el dèficit de notificacions de crims d'odi a la policia o a altres organitzacions continua sent un problema seriós, derivat de la manca de confiança en les autoritats policials, de la por a les reaccions LGBTIQ-fòbiques o a la culpabilització de les víctimes, de les experiències prèvies negatives amb la policia o del fet de creure que no faran res per solucionar-ho.

Els defensors dels drets fan front a amenaces, i a les marxes pacífiques es troben amb odi. Massa sovint, les persones LGBTIQ són tractades com a víctimes propiciatòries en els discursos polítics, inclús durant les campanyes electorals. Les resolucions en una "zona lliure d'LGBTIQ" busquen denegar els drets i les llibertats fonamentals a la comunitat LGBTIQ. Etiquetar la sigla LGBTIQ com una "ideologia" és cada cop més freqüent en les comunicacions en línia i fora de línia, i les campanyes actuals contra l'anomenada "ideologia de gènere" també són certes. Les zones lliures d'LGBTIQ són zones lliures d'humanitat i no tenen lloc dins la nostra Unió.

2.1 Reforçar la protecció legal de les persones LGBTIQ contra els crims d'odi, els discursos d'odi i la violència

La protecció legal contra els crims d'odi i els discursos d'odi anti LGBTIQ varia significativament entre estats membres.¹² A través del Grup d'Alt Nivell de la UE sobre el combat contra el racisme, la xenofòbia i altres formes d'intolerància, la Comissió organitzarà debats específics amb les autoritats nacionals i la societat civil per intercanviar les millors pràctiques sobre la implementació de la legislació nacional en aquests àmbits.

---

¹¹ Els darrers anys, la retòrica d'odi en discursos públics és una tendència a l'alça i es tradueix en odi real al carrer, incloent-hi l'odi contra les persones LGTBIQ. Per exemple, ILGA-Europa ha rebut informes de líders religiosos de com a mínim quatre estats membres de la UE que culpen les comunitats LGTBIQ de la pandèmia.

¹² Avui dia, set estats membres no inclouen expressament l'orientació sexual en els discursos d'odi o la legislació de crims com un factor agreujant, 15 no hi inclouen la identitat de gènere i 25 no cobreixen les característiques sexuals.

A escala europea, tot i que la UE ha adoptat una legislació que criminalitza els crims d'odi i els discursos d'odi basats en el racisme i la xenofòbia, no hi ha sancions específiques per als crims d'odi i els discursos d'odi anti LGBTIQ. Com a primer pas important, l'any 2021 la Comissió va presentar una iniciativa per ampliar la llista de "crims UE" dins l'article 83 (1) del Tractat sobre el funcionament de la Unió Europea (TFEU), per cobrir els crims d'odi i els discursos d'odi, inclosos els que van dirigits a persones LGBTIQ.

La Comissió també prendrà mesures per combatre la violència basada en el gènere, com es va anunciar en l'Estratègia d'igualtat de gènere. El programa "Ciutadans, igualtat, drets i valors" s'espera que financi projectes dirigits a prevenir i combatre els crims d'odi, els discursos d'odi i la violència anti LGBTIQ, mentre que el programa de Justícia proveirà oportunitats financeres per promoure els drets de les víctimes de crims, incloent-hi les persones LGBTIQ.

2.2 Enfortir les mesures per combatre els discursos d'odi i la desinformació en línia anti LGBTIQ

La Comissió proposarà una acta de serveis digitals abans de la fi del 2020. Tot i que la proposta no definirà el que es considera discurs il·legal, anirà enfocada a abordar de manera més efectiva tot el contingut il·legal penjat en diversos tipus de plataformes, per garantir el respecte envers els drets fonamentals, incloent-hi la llibertat d'expressió. La Comissió també expandirà el seu compromís i cooperació amb les companyies i les plataformes IT, incloent-les dins del context de la implementació del codi de conducta.

La Comissió assegurarà la transposició correcta i l'aplicació rigorosa de la Directiva relativa als serveis de comunicació audiovisual, la qual enforteix la protecció contra el contingut que inciti a l'odi o la violència i prohibeix les comunicacions comercials audiovisuals que incloguin o promoguin qualsevol discriminació, inclosa la discriminació per motius de sexe i orientació sexual. L'any 2020, la Comissió va adoptar un pla d'acció de democràcia europea per abordar els reptes clau, incloent-hi la lluita contra la desinformació, la protecció de les interferències externes i la manipulació en eleccions, la llibertat dels mitjans i el pluralisme.

2.3 Denunciar els crims d'odi anti LGBTIQ i intercanviar bones pràctiques

La Comissió ha de seguir promovent un entorn segur en el qual les víctimes LGBTIQ puguin denunciar crims, i es protegeixin les víctimes de violència basada en el gènere, la violència domèstica i els crims d'odi anti LGBTIQ i se'ls doni suport. En el marc de l'Estratègia de la UE sobre els drets de les víctimes (2020-2025), ajudarà els estats membres a garantir que les persones LGBTIQ tinguin a la seva disposició els serveis de suport a les víctimes, incloent-hi les cases d'acollida. La Comissió també promourà un suport integrat i enfocat a les víctimes amb necessitats especials, incloent-hi les víctimes LGBTIQ de crims d'odi, a través de les possibilitats financeres de la UE.

La Comissió seguirà treballant amb els estats membres per assegurar una implementació correcta i completa de la Directiva sobre els drets de les víctimes per donar seguiment a l'informe d'implementació del maig del 2020. La Comissió promourà

la conscienciació dels drets de les víctimes a través d'una campanya de comunicació per tota la UE i facilitarà l'intercanvi de bones pràctiques (com ara la creació d'unitats irisades o LGBTIQ en comissaries locals).

A través d'una cooperació més estreta amb l'Agència de la UE per la Formació de Reforç de la Llei (CEPOL) i amb el Consell d'Europa, els estats membres i la societat civil en un nou grup de treball sobre formació de crims d'odi i construir capacitat per reforçar la llei, la Comissió donarà suport a la formació per ajudar el personal de reforç de la llei a identificar i registrar els prejudicis de l'LGBTIQ-fòbia i augmentar les denúncies de crims.

2.4 Protegir i promoure la salut corporal i mental de les persones LGBTIQ

Hi ha pràctiques perjudicials, com ara la cirurgia no essencial i la intervenció mèdica en infants i adolescents intersexuals sense el seu consentiment personal i completament informat (mutilació genital intersexual), la medicalització forçosa de les persones transsexuals i les pràctiques de conversió dirigides a les persones LGBTIQ, que poden tenir repercussions greus en la salut física i mental. La Comissió fomentará l'intercanvi de bones pràctiques en els estats membres per posar-hi fi. L'avortament i l'esterilització forçats i altres pràctiques perjudicials contra les dones i les nenes són formes de violència basades en el gènere i greus violacions dels drets de les dones i els nens. La Comissió també inclourà una perspectiva interjeccional en la Recomanació sobre pràctiques perjudicials contra les dones i les nenes anunciada en l'Estratègia d'Igualtat de gènere 2020-2025.

Accions clau de la Comissió Europea:

- ✓ Presentar, l'any 2021, una iniciativa per ampliar la llista de "crims de la UE" (article 83 del TFEU) per cobrir els crims d'odi i els discursos d'odi, també quan vagin dirigits a les persones LGBTIQ.
- ✓ Proporcionar oportunitats de finançament per a iniciatives enfocades a combatre els crims d'odi, els discursos d'odi, la violència i les pràctiques perjudicials envers les persones LGBTIQ (programa "Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors") i promoure els drets de les víctimes de crims, incloent-hi les persones LGBTIQ (programa "Justícia").
- ✓ Presentar una recomanació sobre la prevenció de pràctiques perjudicials contra les dones i les nenes.

La Comissió Europea donarà suport als estats membres per:

- ✓ Intercanviar les millors pràctiques sobre els crims d'odi i els discursos d'odi envers les persones LGBTIQ.
- ✓ Promoure un entorn segur i favorable per a les víctimes de crims LGBTIQ.
- ✓ Millorar la formació i el desenvolupament de capacitats en relació amb els serveis policials per reforçar la llei, millorar la identificació i el registre del biaix LGBTIQ-fòbic i aconseguir que es denunciïn més delictes.

3. Construir societats inclusives per a les persones LGBTIQ

El 53% de les persones LGTBI gairebé mai o molt rarament expressen obertament que són LGTBI.

Un total de 21 estats membres reconeixen la unió de parelles del mateix sexe, i 15 estats membres preveuen l'adopció per a parelles del mateix sexe.

El reconeixement legal del gènere basat en l'autodeterminació es preveu en quatre estats membres.

La Carta de drets fonamentals recull el dret a respectar la vida privada i familiar, així com el dret dels nens a la protecció i l'assistència, ja que són necessàries per al seu benestar. Hi ha un ventall ampli de models familiars dins la UE, incloent-hi famílies amb un o més membres LGBTIQ. No obstant això, degut a les diferències en matèria de llei familiar entre estats membres, una família LGBTIQ es pot trobar que en creuar fronteres internes de la UE els seus vincles familiars deixin de ser reconeguts. Aquesta situació s'ha agreujat arran de les mesures de confinament per la COVID-19. Durant la pandèmia, en tancar-se les fronteres nacionals, hi va haver famílies LGBTIQ que van tenir dificultats perquè es reconegué jurídicament la seva documentació i les seves relacions. En alguns casos, les persones es van quedar bloquejades a les fronteres sense possibilitat de reunir-se amb la seva família durant el confinament.

Sovint, per llei o a la pràctica, no es reconeix les persones transsexuals, no-binàries i intersexuals, fet que els ocasiona problemes jurídics a la vida privada i familiar, incloent-hi les situacions transfrontereres.

3.1 Assegurar els drets per a les persones LGBTIQ en situacions transfrontereres

La legislació de la UE en matèria de lliure circulació, en particular la Directiva sobre la llibertat de circulació, reconeix el dret de tots els ciutadans de la UE i els seus familiars, incloent-hi les parelles registrades i les famílies amb membres LGBTIQ, a moure's i residir lliurement a la UE.

La Comissió continuarà assegurant la correcta aplicació de la legislació en matèria de lliure circulació, i prestarà una atenció especial a les dificultats específiques que impedeixin a les persones LGBTIQ i les seves famílies gaudir dels seus drets. Això inclou diàlegs especialitzats amb els estats membres en relació amb la implementació de la sentència Coman, en la qual la CJEU va clarificar que el terme *cònjuge* emprat en la Directiva sobre la lliure circulació també s'aplica a parelles del mateix sexe.¹³ Si fos necessari, la Comissió emprendria accions legals.

---

¹³ CJEU Cas C- 673/16, Coman, 5.6.2018, ECLI:EU:C:2018:385. En aquest judici, el Tribunal de Justícia va dictaminar que el terme *cònjuge* (com s'empra en la Directiva sobre la lliure circulació) també s'aplica a una persona del mateix sexe que el ciutadà de la UE amb qui ell o ella estigui casat o casada.

Per millorar la seguretat jurídica dels ciutadans de la UE perquè exerceixin els seus drets de lliure circulació, i per garantir una aplicació més efectiva i uniforme de la legislació de lliure circulació per la UE, la Comissió revisarà les directrius del 2009 sobre la lliure circulació, l'any 2022. Les directrius revisades reflectiran la diversitat de famílies, i així contribuiran a facilitar l'exercici dels drets de lliure circulació per a totes les famílies, incloent-hi les famílies amb membres LGBTIQ.¹⁴ La Comissió seguirà reunint proves dels problemes experimentats per les persones LGBTIQ i les seves famílies en situacions transfrontereres.

El dret substantiu de família és competència dels estats membres, i la legislació de la UE sobre la llei familiar s'aplica en casos transfronterers o en cas d'implicacions transfrontereres i inclou també les persones LGBTIQ. Això inclou normes per facilitar el reconeixement mutu entre els estats membres dels criteris quant al tractament del divorci, les responsabilitats parentals i els drets (incloent-hi la custòdia dels nens i els drets de visites), el manteniment (per a parelles i nens), la propietat que es posseeix dins del context del matrimoni i associacions registrades, i qüestions de successió (per a parelles i nens).

La Comissió vetllarà perquè els drets familiars transfronterers s'apliquin rigorosament a les famílies amb membres LGBTIQ, i es prestarà més atenció a aquest grup a l'hora de fer el seguiment de la seva implementació.

3.2 Millorar la protecció nacional per a les famílies amb membres LGBTIQ en situacions transfrontereres

La legislació nacional en aproximadament la meitat dels estats membres conté disposicions que s'apliquen als pares LGBTIQ. No obstant això, i encara que existeixin lleis de la UE en vigor i malgrat la interpretació que en fa el Tribunal de Justícia, quan aquestes famílies viatgen o es muden a altres estats membres de vegades hi ha el risc que el lligam amb el pare o els pares LGBTIQ es talli, la qual cosa podria tenir un impacte sobre els drets del nen.¹⁵ Les parelles casades o registrades també podrien tenir dificultats per viatjar o traslladar-se a altres estats membres.

La Comissió farà pressió per aconseguir un reconeixement mutu de les relacions familiars dins la UE. Si una persona és mare o pare en un país, ho és en tots els països. L'any 2022, la Comissió proposarà una iniciativa horitzontal de legislació per donar suport al reconeixement mutu de la paternitat entre estats membres; per exemple, el reconeixement en un estat membre de la paternitat vàlidament atribuïda en un altre estat membre.

A més, la Comissió seguirà donant suport als esforços dels estats membres per mantenir el respecte dels drets de les famílies amb membres LGBTIQ, com es preveu en la Carta

---

¹⁴ S'anunciaran més detalls al pròxim Informe de ciutadania.

¹⁵ Una manca de reconeixement mutu de les relacions pare-fill podria comportar que al nen se li denegui la ciutadania, un nom o drets d'herència. A més, els pares no reconeguts podrien ser incapaços d'actuar com a representants legals dels seus fills, viatjar sols amb ells, matricular-los en escoles, proveir-los d'una assegurança sanitària, obrir un compte bancari o consentir intervencions mèdiques.

dels drets fonamentals de la UE (en particular el dret a la vida privada i familiar i els drets del nen), que s'ha d'aplicar quan s'implementa la legislació de la UE. Explorarà possibles mesures per donar suport al reconeixement mutu de cònjuges del mateix gènere i l'estat legal de parelles registrades en situacions transfrontereres.

3.3 Millorar el reconeixement de les identitats trans i no-binàries, i de les persones intersexuals

Els requeriments que s'apliquen a les persones que desitgen canviar jurídicament el seu gènere varien substancialment d'un estat membre a un altre. En anys recents, un nombre en augment d'estats membres han canviat significativament la seva legislació sobre el reconeixement de gènere envers un model d'autodeterminació personal. D'altres conserven un nombre de requisits en relació amb el reconeixement del gènere de les persones transsexuals i no-binàries. Aquests podrien no ser proporcionals i podrien violar els estàndards dels drets humans, com ha decidit el Tribunal Europeu dels Drets Humans en els casos de requisits quirúrgics i d'esterilització.

La Comissió fomentarà intercanvis de bones pràctiques entre estats membres sobre com introduir una legislació i procediments accessibles per al reconeixement jurídic del gènere basats en el principi d'autodeterminació i sense restriccions d'edat.

La Comissió iniciarà un diàleg transversal amb diverses parts interessades, incloent-hi els estats membres, les empreses i els professionals de la sanitat, amb l'objectiu de fomentar la conscienciació sobre les identitats trans i no-binàries i les persones intersexuals, i promoure la inclusió en totes les accions i els procediments pertinents, també dins de la Comissió.

3.4 Promoure un entorn favorable per a la societat civil

La Comissió proporcionarà finançament per promoure un entorn favorable i sostenible per a les organitzacions de la societat civil LGBTIQ. Aquesta estratègia es refereix als programes pertinents de finançament de la UE i les seves prioritats financeres per a la igualtat LGBTIQ. A més del finançament per a projectes, el programa "Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors" 2021-2027 oferirà més oportunitats de finançament per a les organitzacions petites i mitjanes i farà que les subvencions operacionals estiguin disponibles per a les xarxes que promouen la igualtat LGBTIQ. Els fons de la UE han de contribuir a construir una societat no discriminatòria i donar suport als esforços de la Comissió per garantir una Unió d'Igualtat.

A més, la Comissió mantindrà i animarà un diàleg i una consulta oberts i estructurats amb la societat civil, en particular per debatre la implementació de l'Estratègia. Promourà un diàleg amb els estats membres, les agències de la UE, els interlocutors socials i el sector privat per obtenir informació amb l'objectiu de desenvolupar noves polítiques per combatre la discriminació envers les persones LGBTIQ. La Comissió seguirà augmentant la sensibilització sobre la necessitat de la igualtat LGBTIQ i la no-discriminació, i participarà en esdeveniments públics que constitueixin fites per a la comunitat LGBTIQ.

Les persones joves tenen un paper essencial en la construcció de societats inclusives. Juntament amb els estats membres, la Comissió va recopilar les seves opinions a través del procés de diàleg dels joves de la UE, el qual va portar a 11 objectius de joventut europeus que demanen (entre d'altres) la igualtat de tots els gèneres i les societats inclusives. Aquests objectius de joventut reflecteixen els punts de vista dels joves europeus i presenten la imatge d'una Europa que els permet assolir tot el seu potencial, que ajuda a reduir els obstacles que impedeixen als qui tenen menys oportunitats participar en la vida social i econòmica.

Accions clau de la Comissió Europea:

- ✓ Revisar, el 2022, les directrius del 2009 sobre la lliure circulació per reflectir la diversitat de les famílies i contribuir a facilitar l'exercici dels drets de lliure circulació per a totes les famílies, incloent-hi les famílies amb membres LGBTIQ;
- ✓ Proposar una iniciativa de legislació horitzontal sobre el reconeixement mutu de la paternitat entre estats membres;
- ✓ Explorar possibles mesures per donar suport al reconeixement mutu de l'associació del mateix gènere entre estats membres;
- ✓ Oferir oportunitats financeres, en particular a través del programa "Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors".

La Comissió Europea donarà suport als estats membres per:

- ✓ Introduir legislació i procediments legals i accessibles per al reconeixement jurídic de gènere;
- ✓ Millorar la inclusió de les persones transsexuals, no-binàries i intersexuals en la documentació, les aplicacions, les enquestes i els processos pertinents;
- ✓ Aplicar rigorosament el dret de la lliure circulació i les normes de la UE en la llei familiar.

4. Liderar la reclamació per la igualtat de les persones LGBTIQ en tot el món

Els drets LGBTIQ són drets humans i les persones LGBTIQ haurien de poder gaudir plenament dels seus drets en qualsevol lloc i en tot moment.

No obstant això, en diverses parts del món, la situació de les persones LGBTIQ continua sent precària, ja que pateixen greus violacions dels seus drets i abusos, sense possibilitat d'accedir a la justícia. Moltes persones LGTBIQ s'enfronten a discriminacions, assetjament, persecucions, empresonaments o fins i tot assassinat o la pena de mort¹⁶ senzillament per ser qui són. La Comissió i el Servei Europeu d'Acció Externa (EEAS) estan compromesos a protegir-les i permetre que facin valdre els seus drets. La situació de les persones LGBTIQ també varia considerablement entre països. És necessari un enfocament fet a mida per maximitzar l'impacte del suport de la UE, emprant totes les eines a la nostra disposició. La UE duu a terme diàlegs polítics amb països associats per abordar les lleis, les polítiques i les pràctiques discriminatòries envers les persones

¹⁶ Les relacions del mateix sexe encara es criminalitzen en 72 països.

LGBTIQ, i despenalitzar les relacions de mateix gènere i les identitats transsexuals. Predicarà amb l'exemple demostrant solidaritat i construint resiliència en la protecció i l'avançament dels drets de les persones LGBTIQ arreu del món, i contribuint a una recuperació global que empoderi tothom per prosperar socialment, econòmicament i políticament i no deixi a ningú enrere.

Cada cop més, els defensors dels drets humans estan arriscant les seves vides per fer avançar la igualtat LGBTIQ. Les situacions hostils o perilloses per a la vida sovint forcen les persones LGBTIQ a abandonar el seu país d'origen. Un fort compromís per promoure i protegir els drets humans es troba al centre de totes les activitats de la UE. És important que les accions internes i externes de la UE en aquest àmbit siguin consistents i mútuament reforçants. La UE promourà el seu lideratge global per protegir la universalitat i indivisibilitat dels drets humans per a tothom, incloent-hi les persones LGBTIQ.

Independentment dels seus motius per demanar asil, sovint les persones LGBTIQ que demanen asil són exposades a perills addicionals a la seva arribada a la UE i tenen necessitats que podrien diferir de les d'altres persones que demanen asil.

4.1 Enfortir el compromís de la UE sobre problemes LGBTIQ en totes les seves relacions externes

La UE enfortirà el seu compromís envers els problemes LGBTIQ en totes les seves relacions externes tant en l'àmbit polític com tècnic. Durà a terme esforços específics per combatre la violència, l'odi i la discriminació i garantir que es mantenen els drets LGBTIQ en els països associats.

Pel que fa als països candidats i als possibles candidats, inclús en el marc de les negociacions d'adhesió i del procés d'estabilització i associació, la Comissió insistirà en la igualtat LGBTIQ en el diàleg polític i donarà suport a les mesures destinades a combatre la violència, l'odi i la discriminació envers les persones LGBTIQ, incloent-hi el suport a les organitzacions de la societat civil a través de l'Instrument d'assistència preadhesió (IPA). També donarà suport al seguiment i la recopilació de dades sobre la situació de les persones LGBTIQ en la regió que correspongui i seguirà monitorant i informant sobre la seva situació en el paquet anual d'ampliació dels informes nacionals.

La Comissió compartirà les millors pràctiques en relació amb la lluita contra la discriminació i la promoció dels drets LGBTIQ més enllà de les fronteres de la UE a través de la seva cooperació i el seu compromís amb el Consell d'Europa, les Nacions Unides i altres òrgans regionals i internacionals pertinents.

El Pla d'acció 2020-2024 sobre drets humans i democràcia renova el compromís de la UE i fa una crida per a l'acció per combatre totes les formes de discriminació, amb un enfocament específic en les formes múltiples i intersectorials de discriminació. Condemna les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries, incloent-hi la penalització de les relacions del mateix gènere. La UE prendrà mesures en pro de la igualtat LGBTIQ en fòrums internacionals, construirà associacions internacionals basades en els principis

d'igualtat i no-discriminació i es comprometrà regularment amb països associats en diàlegs polítics i de drets humans, d'acord amb les seves directrius per promoure i protegir els drets humans de les persones LGBTIQ i en línia amb les seves directrius dels drets humans sobre la no-discriminació en acció externa.

Les organitzacions locals de la societat civil que treballen en primera línia per promoure i protegir els drets LGBTIQ rebran suport financer de la UE.

La Comissió continuarà donant suport als programes nacionals, regionals i globals en favor dels defensors dels drets humans LGBTIQ i les seves organitzacions. Per exemple, es proveeix suport per augmentar capacitats per:

- Crear moviments poderosos per tot el món;
- Enfortir les iniciatives locals, nacionals i regionals en matèria de drets humans, i
- Formar aliances regionals en regions veïnes, Àfrica, Àsia i el Pacífic, i l'Amèrica Llatina i el Carib.

La UE continuarà oferint una resposta ràpida per protegir els defensors dels drets humans LGBTIQ individuals. La Comissió continuarà lluitant per garantir que l'ajuda humanitària segueixi tenint en compte el gènere i l'edat, s'adapti a les necessitats de diferents grups de gènere i edat (incloent-hi comunitats/persones LGBTIQ) i sigui conforme als principis humanitaris, incloent-hi el d'imparcialitat (no-discriminació). Finalment, el Pla d'acció 2021-2025 de la UE sobre igualtat de gènere i empoderament de la dona en relacions externes (GAP III) es construirà, entre d'altres, sobre el principi d'interseccionalitat i promourà la igualtat per a homes i dones en tota la seva diversitat.

La crisi de la COVID-19 també ha agreujat la discriminació i la violència envers les persones LGBTIQ més enllà de les fronteres d'Europa. En la seva resposta global de l'"Equip Europa" a la COVID-19, del 8 d'abril del 2020, la UE va adoptar un enfocament basat en els drets humans amb l'objectiu de "tornar a construir millor" i promoure societats més justes, més inclusives i més sostenibles i implementar l'Agenda 2030, amb el principi de no deixar ningú enrere. La UE prioritza les mesures sanitàries i socioeconòmiques, per exemple garantint que el suport i els serveis socials essencials segueixin estant disponibles per a tothom, i seguirà promovent i mantenint els drets humans, la igualtat i la no-discriminació, condicions laborals decents i la lluita contra la violència, així com els valors fonamentals dins d'aquest context.

Accions clau de la Comissió Europea:

- ✓ Implementar accions que donin suport als drets LGBTIQ en línia amb el Pla d'acció 2020-2024 sobre drets humans i democràcia i amb les Directrius de la UE per promoure i protegir el gaudi de tots els drets humans de les persones LGBTIQ;
- ✓ Assegurar el suport per a la igualtat LGBTIQ sota els fons NDICI i IPA.

5. Complir l'estratègia: fent un ús complet de les iniciatives de la UE

Per assolir els objectius presentats a l'Estratègia, la Comissió combinarà les accions esmentades més amunt, amb una incorporació millorada de la igualtat. La Comissió s'assegurarà que la lluita contra la discriminació que afecta les persones LGBTIQ, així com la promoció de la igualtat, sigui integrada en totes les polítiques, la legislació i els programes de finançament de la UE, tant interns com externs. Això es facilitarà pel primer Comissionat Europeu per la Igualtat i pel Grup de Treball dedicat sobre Igualtat.

Aquesta estratègia s'implementarà emprant la interseccionalitat com a principi transversal; es tindran en compte l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere i les característiques sexuals juntament amb altres característiques o identitats personals, com ara el sexe, l'origen racial o ètnic, la religió o creences, la discapacitat i l'edat. Aquest principi serveix per explicar el paper que juguen les interseccions en les experiències de les persones de discriminació i vulnerabilitat. Les dones LBTIQ poden experimentar discriminació tant pel fet de ser dona com per ser una persona LBTIQ. Les persones LGBTIQ amb discapacitat poden fer front a dificultats addicionals per obtenir suport i informació, i per participar plenament en la comunitat LGBTIQ i en la societat en el seu conjunt, degut a una manca d'accessibilitat que els porta a l'exclusió.¹⁷ Les persones LGBTIQ amb discapacitat necessiten accessibilitat a la informació sobre suport i drets en formats accessibles i alternatius, així com accessibilitat dels espais, llocs i xarxes de suport LGBTIQ.

L'estratègia també adreça les desigualtats destacades per la crisi de la COVID-19, la qual ha afectat desproporcionadament les persones LGBTIQ. Com a part d'aquesta feina, la Comissió animarà els estats membres a fer un ús complet de les possibilitats ofertes per la Nova Generació UE per mitigar l'impacte desproporcionat de la crisi i fer avançar la igualtat LGBTIQ. A més, la Comissió Europea estarà preparada per ajudar els estats membres a incorporar la igualtat en el disseny i la implementació de reformes a través de l'Instrument de suport tècnic.¹⁸

El finançament de la UE és clau per donar suport a la implementació de les polítiques de la UE en els estats membres. Els fons de la UE gestionats pels estats membres han de beneficiar tots els ciutadans de la UE sense cap tipus de discriminació per motius de sexe, origen ètnic o racial, religió o creences, discapacitat, edat i orientació sexual. A través d'un seguiment rigorós, la Comissió i els estats membres han de vetllar perquè els fons de la UE contribueixin a la igualtat i perquè tots els projectes finançats per la UE siguin conformes amb el dret de la UE, en particular els tractats i la Carta de drets fonamentals. Si els projectes violen les normes antidiscriminació de la UE, el finançament podria suspendre's o retirar-se. La proposta de la Comissió d'una nova Regulació de disposicions comunes (RDC) per la qual s'estableixen normes per al període

---

¹⁷ La Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, de la qual formen part la UE i tots els estats membres, estableix principis generals que inclouen respectar els drets de les persones amb discapacitat per la seva dignitat inherent, l'autonomia individual (incloent-hi la llibertat per prendre les pròpies decisions), l'accessibilitat, la participació completa i efectiva i la inclusió dins la societat.

¹⁸ La posada en marxa d'aquest Instrument depèn de l'acord del Parlament Europeu i del Consell sobre la proposta del Reglament pel qual s'estableix l'Instrument de suport tècnic, COM(2020) 409 final.

de programació 2021-2027 conté una “condició favorable” relativa a la Carta. A més, als estats membres se’ls requereix establir i aplicar criteris i procediments per a la selecció de projectes que no siguin discriminatoris i tinguin en compte la Carta.

Les dades d’igualtat fiables i comparables seran crucials per avaluar la situació de les persones LGBTIQ i per atacar les desigualtats de manera efectiva. La Comissió convidarà l’Agència de Drets Fonamentals (FRA) i l’Institut Europeu per la Igualtat de Gènere (EIGE) a seguir proveint els estats membres d’assistència tècnica i suport metodològic sobre el disseny i la implementació d’exercicis de recopilació de dades sobre persones LGBTIQ tant per raons úniques com múltiples. També donarà suport a la recopilació de dades interseccionals detallades per l’FRA, l’EIGE i els estats membres, en particular a través del subgrup de dades d’igualtat del Grup d’Alt Nivell sobre No-discriminació, Igualtat i Diversitat.

D’altra banda, la Comissió organitzarà una taula rodona sobre dades en matèria d’igualtat que reunirà les principals parts interessades amb l’objectiu d’examinar els obstacles que interfereixen en la recopilació de dades sobre l’origen racial o ètnic i per identificar vies per un enfocament més harmonitzat, incloent-hi les dades interseccionals que tinguin a veure, per exemple, amb l’origen racial o ètnic i l’orientació sexual.

La Comissió (Eurostat) continuarà la seva tasca respecte de les dades d’igualtat en sentit general tractant directament amb els estats membres a través de reunions tècniques amb les oficines nacionals d’estadística, quan escaigui. L’Eurostat donarà suport metodològic als serveis de la Comissió per valorar la possibilitat de recopilar dades estadístiques sobre persones LGBTIQ facilitades voluntàriament pels estats membres.

L’any 2023 es publicarà un nou Eurobaròmetre sobre la discriminació a la UE. La Comissió també animarà l’FRA a dur a terme una enquesta LGBTIQ integral l’any 2024.

Als estats membres se’ls anima a servir-se de les bones pràctiques ja existents i a desenvolupar els seus propis plans d’acció sobre igualtat LGBTIQ. L’objectiu serà intensificar la protecció contra la discriminació envers les persones LGBTIQ, garantir el seguiment a escala nacional dels objectius i les accions presentades en aquesta estratègia i complementar-los amb mesures per fer avançar la igualtat LGBTIQ en àmbits de la competència dels estats membres. La Comissió també seguirà donant suport i fent visibles els esforços de les ciutats per col·locar polítiques d’inclusió fermes en l’àmbit local, en particular a través de la designació anual de la capital(s) europea d’inclusió i diversitat.

Més enllà de dur-se a terme les accions clau presentades en aquesta Estratègia, la Comissió crearà un subgrup d’igualtat LGBTIQ en el si del Grup d’Alt Nivell sobre No-discriminació, Igualtat i Diversitat per donar suport i fer un seguiment dels progressos en els estats membres, incloent-hi el desenvolupament de plans d’acció nacionals sobre igualtat LGBTIQ. Organitzarà reunions regularment, en el pla polític i entre experts, i en les quals es reunirà amb la societat civil i els estats membres, i participarà en la feina de la xarxa governamental de punts focals LGTBI del Consell d’Europa. Farà un seguiment

regular de la implementació de les accions presentades en aquesta Estratègia i publicarà una revisió intermèdia l'any 2023.

Accions clau de la Comissió Europea:

- ✓ Avaluar el compliment de la condició favorable relativa a la Carta de drets fonamentals, recollida en la proposta de la Comissió per a una nova Regulació de Propostes Comunes (CPR), i fer-ne el seguiment;
- ✓ Fer un seguiment de l'execució de programes finançats per la UE per garantir que respecten els principis d'igualtat i compleixen la legislació de la UE, incloent-hi els tractats i la Carta de drets fonamentals;
- ✓ Convidar l'FRA i l'EIGE a seguir prestant assistència i suport metodològic als estats membres en relació amb el disseny i la implementació d'exercicis de recopilació de dades sobre persones LGBTIQ.

La Comissió Europea donarà suport als estats membres per:

- ✓ Desenvolupar plans nacionals sobre igualtat per a les persones LGBTIQ.

6. Conclusió: treballar junts per a la igualtat de les persones LGBTIQ

Aquesta estratègia es basa en una visió d'Europa en què les persones, en tota la seva diversitat, són iguals –on són lliures de perseguir la seva vida independentment de la seva orientació sexual, identitat o expressió de gènere o característiques sexuals.

Tot i que Europa ha fet progressos graduals en els darrers anys, aquesta estratègia d'igualtat LGBTIQ marca una nova etapa en els nostres esforços per promoure la igualtat per a les persones gais, lesbianes, bisexuals, transsexuals, no-binàries, intersexuals i queer, sense deixar de centrar l'atenció en els àmbits prioritaris. A més, emfatitza la necessitat d'integrar una perspectiva d'igualtat LGBTIQ en totes les polítiques de la UE, així com en els programes de finançament de la UE.

Combatre les desigualtats a la UE és una responsabilitat compartida, requereix esforços conjunts i accions a tots els nivells. Les institucions i agències de la UE, els estats membres, les autoritats regionals i locals, els òrgans d'igualtat, la societat civil i els negocis han d'enfortir el seu compromís per assolir els objectius de l'Estratègia.

Totes les institucions haurien de presentar un compromís clar de perseguir una estratègia comuna. La Comissió convida el Parlament Europeu a renovar el seu compromís i donar suport a la implementació de l'Estratègia, i el Consell a adoptar conclusions com a seguiment de l'Estratègia. Fa una crida al Comitè de les Regions i al Comitè Europeu Econòmic i Social per promoure el diàleg amb les autoritats regionals i locals i la societat civil, incloent-hi els socis socials, sobre com es pot fer avançar la igualtat LGBTIQ. A través d'enquestes regulars, assistència tècnica i suport metodològic als estats membres, l'Agència pels Drets Fonamentals de la Unió Europea i l'Institut Europeu per la Igualtat de Gènere continuaran donant suport a la igualtat per a les persones LGBTIQ.

La discriminació, la violència i l'odi envers les persones LGBTIQ van en contra dels valors fonamentals de la Unió Europea, i han de ser eliminats. Junts podem suprimir barreres

per a la igualtat de les persones LGBTIQ i fer progressos clars per al 2025 envers una UE en què les persones LGBTIQ, en tota la seva diversitat, estiguin segures i tinguin igualtat d'oportunitats per participar completament en la societat i d'aquesta manera assolir tot el seu potencial.